

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата психологічних наук, доцента

Хуртенко Оксани Вікторівни на дисертаційну роботу

ЮРКОВОЇ ОЛЬГИ ІВАНІВНИ

на тему:

«Розвиток психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань»

Спеціальність: 053 «Психологія»,

представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Готовність до діяльності в екстремальних умовах – одна з найважливіших умов забезпечення особистої безпеки кожної людини і суспільства в цілому, що обумовлює необхідність формування в особового складу психологічної готовності та навичок безпечної поведінки.

Проблема розвитку психологічної готовності особового складу, особливо при виконанні задач у екстремальних умовах, є професійно значущою для ЗС України, бо від неї залежить не тільки ефективність професійної діяльності військовослужбовців, але і їх особиста безпека.

Спектр діяльності танкових підрозділів дуже широкий, адже саме вони є «сталевим хребтом» усіх Сухопутних військ Збройних Сил України. З перших днів протистояння стало зрозуміло, що старі підходи до ведення війни вже не дають бажаного результату. Однак, за професійним зростанням постає питання психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань, які висуває сучасна війна.

Тому актуальною науковою проблемою та актуальним завданням сьогодення є розвиток психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань.

Як видно з представленого рукопису, дисертанткою здійснено ґрунтовний аналіз дослідженої проблеми, що дало змогу здобувачці визначити адекватні до мети завдання дослідження, які й були реалізовані у дисертаційній роботі.

Розв'язання поставлених завдань дослідження дозволили Юрковій Ользі Іванівні отримати вагомі результати. До таких слід віднести елементи наукової новизни, а також загальні висновки та рекомендації, узагальнені за результатом дослідження, що свідчить про завершеність дисертаційного дослідження і дає можливість розглядати його як авторський здобуток. Зміст дисертації відповідає поставленим завданням і визначеній логіці наукового дослідження.

На основі проведеного дослідження, дисертанткою уперше:

Визначено: змістові характеристики компонентів психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань; розроблено та обґрунтовано зміст структурно-функціональної моделі розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань; розроблено й апробовано програму розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань;

Удосконалено: діагностичний інструментарій для оцінювання рівня розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань;

Набули подальшого розвитку наукові уявлення про особливості психологічної готовності військовослужбовців Збройних Сил України до виконання бойових завдань.

Дисертаційне дослідження Байди С.П. вирізняється достатнім рівнем теоретичного узагальнення, самостійністю наукового пошуку, творчим підходом до розв'язання наукових проблем.

Методичний інструментарій, застосований дисертанткою, представляє собою комплекс теоретичних і емпіричних методів, а також методів і методик психологічного дослідження, які характеризуються високою валідністю та надійністю.

Вихідні методологічні позиції здобувачки ґрунтуються на засадах української та зарубіжної психологічної науки, які в своїй основі

представляють змістовний синтез методології, засобів, методик, логіки та прийомів дослідження.

У першому розділі «Теоретико-методологічний аналіз стану дослідженості проблеми психологічної готовності особистості до професійної діяльності» авторкою проаналізовано психологічну готовність особистості до професійної діяльності в цілому та виокремлено психологічні особливості професійної діяльності військовослужбовців танкових підрозділів, а також охарактеризовано структуру психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів.

У другому розділі «Емпіричне дослідження психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань» подано програму та організацію емпіричного дослідження психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань; проаналізовано та інтерпретовано результати емпіричного дослідження психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань, а також подано структурно-функціональну модель розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань.

У третьому розділі «Обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності програми розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань» обґрунтовано програму розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань, здійснено експериментальну перевірку дієвості програми розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань, а також подано практичні рекомендації щодо розвитку психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань.

У публікаціях в повному обсязі відображено основні аспекти і результати дисертаційного дослідження, які пройшли ґрунтовну апробацію на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Дисертаційний матеріал викладений достатньо аргументовано та методично витримано, його вирізняє чіткість задуму, якісний теоретичний аналіз, аргументованість висунутих тез, обґрунтованість зроблених висновків, здобутих у самостійному емпіричному пошуку.

Проте, до дисертаційної роботи є певні зауваження та пропозиції:

1. У першому розділі дисертаційного дослідження (стор. 29–37) здійснено аналіз поняття психологічної готовності особистості до професійної діяльності, його основні теоретичні підходи і концепції. На наш погляд, у проведеному аналізі доцільно було б розкрити загальнонаукові методологічні підходи та принципи на основі яких буде здійснено емпіричне дослідження.
2. У підрозділі 1.3 здобувачкою подано результати двох вправ: подолання психологічних перешкод та “обкатування” танком. Результати вправ оцінювалися відповідно до часового нормативу. Однак, в роботі не вказано яким саме є часовий норматив і ким саме запропоновані дані вправи.
3. Наведена у роботі програма розвитку психологічної готовності танкістів розрахована на 30 академічних годин. На нашу думку, відведеного часу на практиці не завжди може бути достатньо для досягнення мети та завдань програми. Для закріплення та поглиблення набутих знань бажано було б до загального плану програми додати виконання учасниками домашніх (творчих) завдань та самостійної роботи.
4. У підрозділі 2.2 представлені табличні дані щодо розподілу військовослужбовців танкових підрозділів за рівнями розвиненості основних компонентів психологічної готовності військовослужбовця танкових військ: когнітивний, мотиваційний, емоційно-вольовий,

індивідуально-психологічні якості та функціональний. На наш погляд, для кращого сприйняття, отримані результати варто було б візуалізувати, наприклад, у вигляді рисунків.

Однак, викладені зауваження, в переважній більшості мають дискусійний характер і не зменшують науково-теоретичної і практичної значущості дисертаційного дослідження. Дисертація є завершеною працею, що містить нові науково-обґрунтовані результати.

Висновок. Дисертаційна робота Юркової Ольги Іванівни на тему: *«Розвиток психологічної готовності військовослужбовців танкових підрозділів до виконання бойових завдань»* відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №4, а її авторка Юркова Ольга Іванівна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія».

Офіційний опонент

доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

кандидат психологічних наук, доцент

Хуртенко О.В.

Хуртенко О.В.
23.05.2023

